

„Někdy je to hodně náročné a sama se to pořád učím. Pomohly mi mentorské dovednosti a kladení otevřených otázek. Neustále žáci popisují, co v jeho práci vidím, ale neříkám mu, zda je to dobře, nebo špatně, k tomu musí dospět sám. S každým novým dítětem se učím znovu, jak ho vést, aby zodpovědnost zůstala převážně na něm. Každý je totiž jiný,“ **odpovídá čerstvá vítězka ceny pro inspirativní učitele Barbora Heřmanová na otázku, jak vede své žáky k tomu, aby sami dospěli k poznatkům (aktualne.cz).**

Krátce

- **Do konce června by se školy měly dozvědět, s jakými scénáři vláda počítá pro další školní rok.** Očkování dětí je podle ministra Plagy cestou, [jak se vyhnout pravidelnému testování](#) (CNN Prima News), jeho úřad připravuje [scénáře pro září](#) (Český rozhlas plus). Další zavírání škol nebo restaurací [podle seznamzpravy.cz pravděpodobně nehrozí](#). Oprava pandemického zákona, která by legálně umožnila taková opatření vyhlášovat, nemá příliš šancí na úspěch ve sněmovně. Testovat se ve školách bude do konce června, dvakrát týdně s tím ministr Vojtěch počítá i v novém školním roce. „Pokud se v září ukáže, že záchyty jsou minimální, pak bychom (antigenní testy) postupně utluovali nebo od nich ustupovali,“ [poznámenal na společném jednání zdravotního a školského poslaneckého výboru](#) (seznamzpravy.cz).
- **Od úterý nemusí nosit roušky ve třídách učitelé a žáci základních a středních škol v 11 krajích.** Netýká se to kraje [Libereckého, Jihočeského a Zlínského](#) (seznamzpravy.cz). Ministr Vojtěch ještě v pátek trval na tom, že roušky zůstanou i ve třídách do konce školního roku. „Tento kompromis nám umožnila dobrá epidemiologická situace ve většině krajů,“ [vysvětlil to pro lidovky.cz](#), článek připomíná, že ze dne na den už se podmínky pro nošení roušek na školách měnily, například na začátku minulého školního roku. Roušky zřejmě během příštího týdne odloží i ve zbývajících krajích, [rozhodne o tom vláda](#) (idnes.cz).
- **U maturit uspělo více žáků než vloni, ministerstvo ale zpětně změnilo hodnocení testu z matematiky.** Letošní maturitní test byl podle žáků i učitelů těžší než v jiných letech, a to kvůli časové náročnosti úloh. Ministerstvo snížilo minimální požadavek z 33 na 27 % testu, díky tomu propadlo zhruba stejně maturantů jako v loňském roce, Cermat zhoršení odůvodnil tím, že bylo méně času na procvičování. Podle učitelů oslovených [aktualne.cz](#) se spíše zalekli výsledků a „politického průšvihů“. „Řešíme problémy ad hoc opatřeními bez jasně stanovených pravidel a postupů. Nevíme, proč se hranice snížila zrovna na 27 % a ne na víc, či míň procent,“ [cituje ihned.cz datového analytika Jiřího Münicha](#). Změna hranice úspěšnosti na 27 % u didaktického testu z matematiky ovlivnila podle Cermatu výsledek zkoušky [ve prospěch 1052 prvomaturantů](#) (blesk.cz). Z testu z českého jazyka jich propadlo 4,9 %, [tedy o 9,3 procentního bodu méně než vloni](#) (ČT24). Výrazné zlepšení v češtině předsedkyni Asociace ředitelů gymnázií Renatu Schejbalovou, která tento předmět učí, překvapilo, [pro lidovky.cz se jí letos otázky v testu zdály jednoznačnější než vloni a neobsahovaly žádné chytáky](#) (lidovky.cz), [snížení bodové hranice u matematiky](#) bylo podle ní zbytečně velké (novinky.cz). Někteří z maturantů dostali [vysvědčení s neupraveným hodnocením](#) (tn.nova.cz).
- **Organizátoři dotovaných letních kempů se bojí, že už nestihnou naplnit kapacitu.** Peníze pro většinu z nich vláda schválila teprve tento týden v pondělí. Podle ministra Plagy jsou určené především pro děti, [jejichž rodiče jim letní tábor nemohou zaplatit](#) (irozhlas.cz). Na letní doučovací kempy by ministerstvo školství mohlo do prázdnin vyplatit asi 80 % peněz z dotačního programu pro organizátory. Zbytek peněz by mělo žadatelům o dotace převést [do konce července](#) (novinky.cz). 250 milionů na podzimní doučování dostanou [základní a střední školy na začátku školního roku](#) (novinky.cz).
- **Vedle vysokoškoláků přibývá v Česku také těch, kdo dosáhli maximálně základního vzdělání.** V rámci Evropy je na tom podobně jen několik zemí. [Distanční výuka tento efekt podle seznamzpravy.cz ještě prohloubí](#). „Více vzdělaní rodiče dokázali během pandemie doučit děti všechno, co bylo třeba, a dnes nepřipustí, aby jejich potomci čekali na opozdilce, případně aby školy snižovaly laťku. Rodiče „opozdilců“ neviděli valný smysl v tom, aby nutili své děti do experimentů s distanční výukou, dnes zase nemají zájem o ambiciózní programy na doplnění látky z minulých ročníků,“ píše v článku Petr Holub.
- **„Ty děti často bojují o holou existenci, jsou pro ně důležité úplně jiné věci než škola,“** říká v rozhovoru s Lucií Fialovou Pavla Tomášová, [ředitelka základní školy Ruská v severočeském Litvínově, kde je každý pátý školák ze sociálně slabého prostředí](#).

V souvislostech

POZITIVNÍ VLIV STŘEDNÍHO ČLÁNKU NA UČENÍ SE ŽÁKŮ SE NEJLEPE POZNÁ PODLE JEJICH WELLBEINGU, MYSLÍ SI ÚČASTNÍCI VEŘEJNÉ KONZULTACE

Čím vyplnit prostor mezi školami a centrem v decentralizovaném českém vzdělávacím systému? Podle Strategie 2030+ to má být střední článek. Jak by ale měl vypadat? Jakou konkrétní podporu má zásadní nabízet? A podle čeho se pozná, že střední článek? Na tyto a další důležité otázky, které jsou s uvažovanou zásadní změnou vzdělávacího systému spojeny, odpovídali odborníci ve veřejné konzultaci, kterou zorganizovala Stálá konference asociací ve vzdělávání (SKAV). Výsledky dotazníkového šetření, které se konalo od 20. dubna do 21. května, byly zveřejněny minulý týden.

„Zúčastnilo se ho 181 respondentů z různých sektorů, dominoval mezi nimi veřejný a neziskový sektor. Z hlediska typu organizací byly dominantně zastoupeny neziskové organizace, školy a školské asociace, ale také zástupci krajů nebo měst,“ přiblížil základní [data z veřejné konzultace](#) Michal Pazour z Technologického centra Akademie věd, které konzultaci pro SKAV organizovalo.

Dotazník se ptal na postoje ke Strategii 2030+, na to, co by mohl střední článek školám nabízet, i na to, kdo by měl nést odpovědnost za kvalitu vzdělávání v regionu. Ti, kdo dotazník vyplnili, vybírali ze 13 výroků, které z jejich pohledu nejlépe zdůvodňují, proč je třeba změnu ve vzdělávacím systému uskutečnit. „Nejvyšší míry souhlasu dosáhl výrok, podle něj je důležitým důvodem, proč by mělo dojít ke změně, přetíženi ředitelů škol formálními administrativními procedurami, dále udržet změny započatých na centrální úrovni a nedostatečný pedagogický leadership na úrovni zřizovatelů nebo plýtvání kapacitami škol,“ shrnul odpovědi v této oblasti Michal Pazour.

V dotazníku se ptali také na to, které z deseti možných činností by mohly mít největší dopad na výsledky vzdělávání, wellbeing žáků a na jejich rovné šance. „Formulace těchto činností jsme ladili podle toho, jak definují svou funkci jinde, kde podporu škol mezi centrem a školou mají, jsou to opakující se role,“ vysvětluje Vladimír Srb. Jako činnost s největším dopadem bylo označeno nejčastěji (asi 80 %) odbřemenění ředitelů a učitelů od nepedagogické zátěže a hned poté koordinace spolupráce mezi školami, sdílení dobré praxe a kontinuální profesní učení učitelů, dále aktivizace a odborné vedení ředitelů škol a také vyhledávání a podpora nových pedagogických lídrů. Nejmenší dopad očekávají od zavedení středního článku respondenti veřejné konzultace na péči o dodržování pravidel v oblasti rovných šancí a na koordinaci spolupráce škol s lokálními organizacemi v oblasti neformálního vzdělávání.

Mírou úspěchu středního článku by mělo být z pohledu změny u žáků především dopad na jejich wellbeing. „To je pro mě zajímavým překvapením. Je otázkou, do jaké míry se v tom odráží současný stav. Otázkou je pro mě také otázník kolem neformálního vzdělávání. Myslím, že ho nemáme dostatečně uchopené a příliš se soustředíme na fungování a podporu škol,“ okomentoval to Zdeněk Slejška z nadace Eduzměna. Upozornil také, že wellbeing u žáků se ze všech tří nabídnutých kritérií nejhůře měří.

Oldřich Vávra ze Sdružení místních samospráv připomněl, že mu zatím chybí pokrytí disparit: „Chceme zajistit nejlepší rozvoj napříč všemi školami. Řada výzkumů doložila, že máme oblasti, které předpoklady ve vzdělávání plní, a oblasti, které je dlouhodobě neplní. Změny nemohou být univerzální pro celou republiku, některé oblasti je třeba podpořit více, lépe a cíleně.“

Dotazník se ptal i na to, kdo má nést v daném území odpovědnost za výsledky vzdělávání. Podle zhruba dvou třetin těch, kdo odpověděli, by to měli být zaměstnanci středního článku společně s místními aktéry, a to při jasném nastavení této odpovědnosti v legislativě přikládají největší význam lidé ze státních institucí, kraje a obce zaujímají spíše neutrální postoj.

Tipy a události (výběr z EDUKalendáře)

- **15. června, 9.00 – 17.00, online [Summit Světových škol: Příběhy klimatické změny](#)**
- **11. ročník komiksové soutěže [Bohouš A Dáša mění svět: Poznej tváře klimatické změny!](#)**
- **[8. Broumovské diskuse v termínu 3. - 6. 11. 2021.](#) Letošní konference bude na téma **Hodnoty a společnost****

POMOZTE NÁM JAKO DÁRCE:

Každý dar umíme efektivně použít a proměnit ho v užitečnou informaci. Týden co týden připravujeme Beduin, píšeme a mluvíme o vzdělávání s cílem proměnit ho k lepšímu. Abychom v tom mohli pokračovat i nadále, potřebujeme Vaši podporu.

DAROVAT